

OSOGUNEKO ERAKASKERA

2000-2001 IKAS URTEA

① ELHEKETA : ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA.

- 1- Zertako Piarresen zoriona egun oro ez zen tipitzen?
- 2- Zer ikusten zuen Oihanalde gainetik behatu-eta?
- 3- Basterrietan etxea zatikatzen zuena?

II BAS HERRIETAKO ZORIONA. 4.

Biharamun goizean, eta goiz guzicz hala hala, ez zen ttikiagoa Piarresen zoriona, artizarra iguzkiak histen zuen tenorean, Herga-raiko kaskoan iguzki hura zelarik jalitzen. Argi-zirrintak bere lehen musu goxoaz jotzen zuen Oihanaldea, etxea bere itzalaz gerizatzen zuen eltzaur-ondoari dir-diran emaiten ziozkala hostoak. Sorroa, dena su, urheztatzen zen beherala, zilarreztatzen aldiz berho-sasielako⁶ ihintza, baratzeko irmi-armu sare pullitak.

Begiek, ikus ahala urrun, bazuten zertaz ase, herriraino lehenik, mendi handietaraino gero. Eta Larrune, Peña-Plata, Ibanteli, Hartza-mendi, Mundarrain aita-alabak, orenetik orenera zeruarekin mudatuak agertzen zitzaizkon, ostixoan baino ere orai ederrago. Eta mendi heien artean, zelatik ederrera, iguzkiaren argi, su eta inhar⁷ guziak, hedoietako lanho eta uriak bildu behar zituen untzi handi bat erranen baitzen, Oihanaldeko gainetarik behatu eta. Eta gauza oriek oro, beren buruak indarka altxatuz eta goratuz, Jainkoarenganat gaki guziak!

Bai, goxo zitzaion Piarresi, heien guzien erdian hura bizi baitzen; eta ez zitzaion gogoratzen ere, halako kofoin maitetik, erle-umez bezala athera zitekela sekulan. Haurrideek berek egun guzicz gehiago josiko zuten etxeari, eskualdun garbiak egiazki zirelako, eta eskualdun garbick etxea lehen emaiten dutelako bethi, etxe hura, zatikatutrik, auzoko edo urrungo arranoeri utzi gabe behinere.

Hazteko behar zituenak oro han zituzkeen bethi, hel menean,

III ADITZE IKASKUNTZA

- 31. Emaiten ziozkala. 32. agertzen zitzaizkon
- 33. Goxo zitzaion. 34. Athera zitekela
- 35. Oro zituzkeen.

31. UKAN. conjugaison à dble epl. INDICATIF

CDP	Imparfait	Hari = A lu	CIS
Nik niozkan	= Je les lui avais		
Zuk ziozkan	= Vs les lui aviez		
Harek ziozkan	= Il les lui avait		
Guk ginozkan	= Nous les lui avions		
Zuek ziozketen	= Vous les lui aviez		
Heiek ziozketen	= Ils les lui avaient		

33 IZAN. Indicatif Imparfait. Singulier

Hura zen = Il était

Hura = (lui) Zitzaitan	(à moi) = il m'était
" " Zitzairun	(à vous) = il vous était
" " Zitzaiion	(à lui) = il lui était
" " Zitzairun	(à nous) = il nous était
" " Zitzairuen	(à vous) = il vous était
" " Zitzaiion	(à eux) = il leur était

32. IZAN. Indicatif Imparfait. Pluriel

Hek ziren = Ils étaient

Hek (eux) Zitzairkitan	(à moi) = Ils m'étaient
" " Zitzairkizun	(à vous) = Ils vous étaient
" " Zitzairkion	(à lui) = Ils lui étaient
" " Zitzairkizun	(à nous) = Ils nous étaient
" " Zitzairkizuen	(à vous) = Ils vous étaient
" " Zitzairkien	(à eux) = Ils leur étaient

35. UKAN. Potentiel Imparfait. ① CDS ② CDP

① Nik nukeen = je pouvais l'avoir	② H. nituzkeen = je pouvais les avoir
Heiek nukeen = tu pouvais l'avoir	H. hituzkeen = tu pouvais les avoir
Zuk zinueen = vous pouviez l'avoir	Z. zinituzkeen = vous pouviez les avoir
Harek zukeen = il pouvait l'avoir	H. zituzkeen = il pouvait les avoir
Guk ginueen = nous pouvions l'avoir	G. ginituzkeen = nous pouvions les avoir
Heiek zuketan = vous pouviez l'avoir	He. zinituzketan = vous pouviez les avoir
Heiek zuketan = ils pouvaient l'avoir	H. zituzketan = ils pouvaient les avoir

34 IZAN. Potentiel Imparfait

Ni izan nintzen	= je pouvais être
Hi izan hintzen	= tu pouvais être
Zu izan zintzen	= vous pouviez être
Hura izan ziteken	= Il pouvait être
Gu izan gintzen	= Nous pouvions être
Zuek izan zintzeten	= Vous pouviez être
Heiek izan zitezken	= Ils pouvaient être